

Odpověď na nepřesná tvrzení k průběhu obnovy objektu Kunzárny a působení spolku SEM PH

- 1) Objekt Kunzárny nehrozila demolice/rozpad. Byl veden jako „rezerva“ pro budoucí využití, revitalizace nedávala smysl vzhledem k jen sotva třetinové obsazenosti okolních budov Horského domova. Synodní rada nikdy o demolici chalupy nerozhodla.**

Spolek nikdy netvrdil, že SR rozhodla o úplné demolici. [Zastavení údržby a opuštění objektu](#) na začátku devadesátých let ale k rozpadu postupně vedlo. K celkové destrukci vlivem horského klimatu nedošlo jen kvůli funkční těsné plechové střeše. Do budovy teklo jen na jednom místě v utrženém výlezu na střechu, kam jsem v září 2010 zatloukl staré okno a které je ve střeše místo výlezu dodnes. Nedaleko této díry ve střeše byla i propadlá podlaha až do přízemí. To jsme opravili v květnu 2011. Objekt se ale zcela prokazatelně rozpadal od spodu. Roubení bylo zcela rozpadlé vlivem dřevomorky. K jejímu masivnímu rozvoji došlo kvůli vysoké vlhkosti. Před rokem 2010, kdy spolek začal budovu opravovat, zcela chyběly okapy a dešťová voda tak zcela bez jakékoliv zábrany ve velkém zatékala pod roubení. Provizorní staré okapy jsme osadili na jaře 2011 a sloužili až do listopadu 2019, kdy jsme jako poslední práce financované spolkem objednali od klempířské firmy okapy zcela nové. V těsném okolí do roubení prorůstaly kořeny stromů a kopřiv a byly zcela zaneseny odvodňovací kanály i u kamenné části budovy. Vlivem rozpadu roubení téměř do výšky parapetů oken došlo k poklesu budovy o několik centimetrů, zdeformování oken a popraskání omítek v patře. V létě 2012 jsme tento pokles spolu s tesařem Matoušem Kirschnerem zastavili a [podepřeli stavbu dřevěnými sloupy](#), které stavbu podpíraly až do výměny roubení v létě 2019. Tesař zároveň provedl další zpevnění poškozených dřevěných konstrukcí a na budovu jsme [vystavili autorizovaný posudek o bezpečném staveništi](#). Při prvních brigádách v roce 2011 jsme také veškeré odkryté dřevěné konstrukce impregnovali proti dřevokazným škůdcům. Pravidelné impregnace a nátěry jsem prováděli až do roku 2019 během zápůjčky objektu. Pokles stavby jsme pak eliminovali a [stavbu heverovali zpět](#) do původní polohy během výměny roubení v létě 2019. Vzhledem k obrovské váze budovy se nám ale stavbu do roviny zcela vyrovnat nepodařilo, což ale pro funkční využití není na závadu. Ve starých objektech a pružných dřevostavbách jsou nerovnosti zcela běžné.

- 2) Chalupa není Popelka, synodní rada dlouho usilovala o její obnovu**

Vedení církve v devadesátých letech i v prvních letech 21. století usilovalo o obnovu budovu dle projektu architekta Roskovce z devadesátých let. Tento projekt ale počítal, že žádné dřevěné konstrukce nebudou zachovány. To by v podstatě stejně znamenalo zcela novou budovu. Architekt dle zadání vycházel z posudku na stavbu z roku 1991, který důrazně doporučoval veškeré dřevěné konstrukce strhnout a na odlehlém místě spálit! Tento posudek byl poplatný tehdejší době, kdy byla znalost technologií oprav dřevostaveb zcela na jiné úrovni a bylo zcela běžné, že celé historické celky měst se nahrazovaly panelovými domy a jinými novostavbami. Respekt k historické hodnotě a kontinuitě tradic byl minimální, což se odrazilo i na přestavbě Horského domova na přelomu 80-90 tých let 20. století. K realizaci tohoto projektu nedošlo z finančních důvodů, kvůli nenalezení zájemce o provozování obnovené budovy a [starostem vlastníka o ostatní budovy střediska](#).

Stavební oddělení ÚCK nicméně tímto posudkem ze setrvačnosti argumentovalo ještě v roce 2013 (možno doložit z e-mailové komunikace, ve které stavební referent přímo z posudku z r. 1991 cituje), místo toho, aby vzalo v úvahu [posudek z března 2011](#) odborníka na lidovou architekturu Matouše Kirschnera, který těchto staveb opravil již desítky, nebo mě jako stavebního inženýra či historika Krkonošského muzea a autora [publikace o tradiční lidové architektuře](#) Krkonoš Jiřího Loudy. Na předložení posudku z r. 1991 jsme reagovali společným dopisem. Podobné negativní názory na budoucnost domu zastával v té době i vedoucí Provozního oddělení ÚCK František Straka i Pavel Stolař, který měl rekreační střediska v synodní radě na starosti. Oba byli i členy kuratoria a v té době prosazovali i projekt investičního využití pozemku v Malešicích – tedy demolici Milíčovy kaple, proti které se postavilo sdružení Kaple rektorská. Také kuratorium Horského domova v roce 2013 v zápise např. uvádí, že se se spolkem zatím neshodlo, jaké procento dřevěných konstrukcí má být odstraněno. V zápise uvádí 80 % konstrukcí (tedy v podstatě celková demolice) a my jako

spolek 20 %. Kuratorium ve středisku zastupovalo synodní radu a ve své většině nebylo složeno z technických odborníků. Při výměně roubení v roce 2019 pak došlo k výměně cca 30 % nosných dřevěných prvků). Na záchraně budovy má velkou zásluhu i Hana Jüptnerová, která se za věc postavila se zápalem bývalé chartistky a stala se neaktivnější členkou našeho spolku a rozšířila náš záběr i do Německa. Její slovo členky kuratoria i staršovstva sboru ve Vrchlabí mělo větší váhu než moje či dalších členů občanského sdružení. Bez její zásluhy by nedošlo ani k uzavření smlouvy o zápůjčce objektu spolku, nejdříve na 1,5 roku a později na 5 let a budova by dále chátrala a zřejmě podlehla zkáze.

Také synodní rada v materiálech na synod v roce 2014 uvádí, že tehdejším požadavkem doby byla demolice budovy. Synodní rada později navrhovala zbourat kamennou část budovy, na tento názor jsem reagoval provázaností konstrukcí i [studií srovnávající náklady na demolici/novostavbu vs rekonstrukce](#). V jiném rozhodnutí z r. 2014 SR zvažovala demolici všech příček v patře, zde jsem argumentoval, tím, že materiál, z kterého jsou postaveny (heraklit) je vhodný z hlediska akustiky. Dostatečně hmotné příčky na Kunzárně jsou zvukově daleko vhodnější než lehké stěny na hlavní budově, kde je slyšel téměř každé slovo. Přenos zvuku jen na hlavní budově navíc zesílen i propojením okenních rámu mezi pokoji. Naštěstí současný referent stavebního oddělení Ing. arch. Martin Wedell přistupuje k rekonstrukci zcela odlišným přístupem s respektem k architektuře a hodnotě domu, stejně tak zástupce investora Ing. Kamil Trgala, s kterými jsem celý minulý rok pracoval na projektu. Doufejme tedy, že obnova nakonec dopadne dobře.

3) **Obnova objektu nemůže stát 1 milion korun**

Tento rozpočet je starý – podle [první studie z roku 2010](#). Od začátku také uvádíme, že chceme stavbu obnovit ve dvou etapách. Nejdříve budovu otevřít jako chalupu pro sezonní využití s lokálním topením a jednou koupelnou, podobně jak fungují tisíce chalup nebo třeba i domek církevního střediska na Blažkově. Cenu této etapy jsme po navýšení o inflaci i provedené záchranné práce v roce 2019 navýšili na 1,5 mil korun. Otevření objektu v jednoduchém režimu je jistě lepší, než jej nechat 30 let ležet ladem. Cena byla tlačena tak nízkou i vzhledem k podfinancování ostatních budov HD nebo vzhledem k nutnosti investice do infrastruktury (zcela nefunkční čistička, plán na napojení střediska na obecní vodovod). Druhou etapu pro trvalé bydlení s centrálním topením jsme již v roce 2010 oceňovali na 2,5-3 mil a v roce 2019 navýšili o cca 0,5 mil opět kvůli inflaci. To, že výsledná cena bude nakonec okolo 5 milionů, je i díky zadání vlastníka. Spolek ani v druhé etapě obnovy neplánoval centrální topení s tepelným čerpadlem v kombinaci s topením na dřevo, radiátory ve světnici nebo vytápění kamenné části budovy a větší nové verandy (jen topení bude stát okolo 1 milionu), stejně tak jsme plánovali méně sociálních zařízení. Kamennou část budovy i verandu o menší velikosti jsme plánovali ponechat jako technické a hospodářské zázemí nebo jako výstavní prostory. Provozovat objekt spíše v rodinném/spolkovém režimu je také provozně jednodušší než pro čistě veřejné ubytování (např. z hlediska požárních předpisů).

4) **Rozhodnutí synodní rady o převodu budovy Kunzárny na spolek bylo až posledním bodem harmonogramu o budoucnosti celého střediska**

Z veřejně dostupného [výstupu o rozhodnutí synodní rady v ČB 5/2016](#) ohledně budoucnosti střediska není nijak zřejmé, že o Kunzárně má být rozhodnuto až jako o posledním objektu, tedy až když budou předchozí body splněny a vyřešeny. Nikdo nás neupozornil, že má jít o postupný harmonogram. Stejně tak synodní rada na jaře 2016 informovala kuratorium, kterého jsem byl tehdy členem a člen synodní rady Ondřej Titěra předsedou. Vážnost rozhodnutí úřadu synodní rady jsme brali jako výzvu pro větší důvěru ve vlastní investice i zvýšení aktivit práce dobrovolníků. V letech 2017-2019 jsme v sezoně jezdili do střediska pracovat téměř každý měsíc a v létě 2019 jsme organizovali práci řemeslníků na výměně roubení celé týdny. Zdaleka jsme nejezdili do střediska jen při oficiálních brigádách církve. Většinu finančních prostředků jsme proinvestovali až po roce 2016 a minimálně jsme předpokládali, že spolupráce církve se spolkem v nějaké formě bude pokračovat, i kdyby nedošlo k převodu budovy. Synodní rada nás nijak neinformovala o změně rozhodnutí, ve veřejných záznamech z jednání SR nejsou žádné záznamy o budoucí koncepci Horského domova a [od července 2019 SR dokonce záznamy ze svých jednání nezveřejňuje vůbec](#) (to v době omezené komunikace vzhledem k pandemii nepovažuji za dobré, ne každý čte ČB).

Jak synodní rada své rozhodnutí myslela, jsme se začali dotazovat sami na jaře 2018, vzhledem k velké investici do výměny roubení i blížícímu se konci smlouvy o zápůjčce. Ohledně spolupráce církve se spolkem proběhlo za 5 let jen jedno osobní jednání v květnu 2018 se synodním kurátorem a panem Strakou z ÚCK, v Herlíkovicích žádné. Od jara 2019 pak probíhá komunikace s technickými pracovníky ÚCK vzhledem k přípravě větších stavebních prací. Kvůli prohlášení objektu kulturní památkou jsme vyřídili i stavební povolení na udržovací práce. K předložené koncepci (k dispozici [zde – poslední dokument](#)) jsme pak až do října 2019 nedostali žádné vyjádření. Jak synodní rada zprávu hodnotila, jsme se dozvěděli až o rok později z vyjádření na synodu v září 2020. Stanovisko k jednání synodu o zprávě našeho spolku jsme vydali v samostatném vyjádření.

5) Investice spolku SEM Přátelé Herlíkovic nepatří mezi největší v Herlíkovicích a náklady v celkové výši až 1 milion korun, které spolek uvádí, nejsou pravdivé

Investované peníze spolku v Herlíkovicích jsou jednoduše dohledatelné [na transparentním účtu číslo: 2700264997 / 2010](#). Pro veřejnost je přístupný náhled rok zpětně. Na vyžádání lze předložit výpis tříděný na kapitoly, a to od data založení účtu v květnu 2012. Z účtu uvádíme tento výčet:

KUNZÁRNA	stavební materiál na obnovu a údržbu budovy	157 120
	projektové práce a příprava dotačních projektů	27 958
	platby firmám a řemeslníkům, stavební dozory	413 969
	platby před založením účtu	16 000
	pokladna	13 000
	CELKEM	628 000,- Kč

KOSTEL	stavební práce + projektová příprava	204 761,5
	kultura v kostele (koncerty, výstavy, divadlo)	56 564
	CELKEM	261 326,- Kč

UBYTOVÁNÍ	Ubytování a stravování účastníků workcampů, brigád a řemeslníků – jen společné platby z účtu spolku	412 985
	Ubytování a strava – partner ASF -střídání žadatelů o dotaci od ČNFB	Cca 160 000,-
	CELKEM	572 985,- Kč

CELKEM – 1 462 314,- Kč bez ASF 1 302 314,- Kč
PŘÍSPĚVEK ČCE na účet spolku – 301 214,- Kč

CELKEM SPOLEK – čisté platby 1 161 100,- Kč bez ASF 1 001 100,- Kč

[Investice do výměny roubení, stavby komína a obnovy okapů](#) v roce 2019 za 282 tisíc Kč za malé nepovažujeme a šlo o přátelskou cenu. Zejména [výměna roubení](#) je specifická práce, od velkého dodavatele mohla být cena třeba 2x vyšší. Stejně také [investice do repase oken, dveří či žaluzií](#) ve věži kostela včetně projektové přípravy v celkové výši téměř 200 tisíc korun patřily mezi velké stavební práce provedené v Herlíkovicích v uplynulých deseti letech. Platby za kompletní obnovu nátěru 70 okenních křídel, velkých dveří nebo cena za výškové práce ve věži nebyly opět nijak vysoké. Jiné investice církve nebo nájemce HD nijak nesnižujeme a jsme za ně také rádi.

Platby za ubytování nejsou sice přímé investice, ale velmi často ubytování ve středisku zadarmo pracovali při workcampech nebo brigádách a zastali tak práce údržbáře nebo firmy. Menší část plateb za ubytování jsou přímo platby za ubytování placených řemeslníků. Bez zájmu o záchranu budovy Kunzárny by spolek pobyty ve středisku zřejmě také ani neorganizoval. Peníze jako nezisková organizace podporující Herlíkovice spolek z podstaty věci zpět nechce. Spolek není konkurence Horského domova, dle stanov majetek SEM po jeho případném zániku přechází na ČCE. Výčet uvádíme zejména pro ilustraci toho, že činnost spolku nebyla nijak provizorní.

ZÁVĚR

Toto vyjádření uvádíme na vyjasnění situace a obhajobu dobrého jména spolku. Vzhledem k probíhajícímu nouzovému stavu a složité situaci s ohrožením celé společnosti, je nám nepříjemné i unavující se k vracet k událostem i více jak deset let starým. Uvádíme je kvůli názorům, které v posledních době na adresu spolku zazněly, jak se domnívám spíše z důvodu nepřesných informací a nemáme je proto nikomu za zlé. Snad toto stanovisko přispěje k lepší vzájemné komunikaci.

Máme zájem se nadále podílet na projektech inspirovaných tradicí herlíkovických brigád, dalších komunitních aktivitách a podpoře Horského domova, jak uvádím i v "koncepčním" článku publikovaném [v Evangelickém týdeníku \(v čísle 6/2021\)](#). Vzhledem k popsáním aktivitám má spolek stále zájem se podílet se na využití objektu Kunzárnny a okolních horských luk.

PŘÍLOHA: REALIZOVANÉ OPRAVY (viz i [ve výročních zprávách](#))

2011: První záchranné práce – jarní víkendová brigáda a dva týdenní pobyty v létě. K dispozici je [zpráva popisující stav objektu na jeho začátku a po prvních záchranných pracích](#) – Provedena kompletní impregnace všech dřevěných prvků objektu a vyčištění drenážních koryt.

2012: jarní a týdenní brigáda: [zabezpečení dřevěných konstrukcí](#) a [oprava oken v přízemí](#)

2013: [kompletní nátěr vnějšího dřevěného opláštění a dalších oken](#)

2014: [oprava vnitřních omítek, nátěry podlah, malování](#) – část prvorepublikových pokojů

(tento rok spolek zajišťoval i nátěr cca 70 oken na kostele)

2015: [nátěr střechy objektu](#) (dále zajištění nátěru žaluzií ve věži kostela a čištění hřbitova)

2016: [nová dřevěná podlaha](#) v původní hospodářské části objektu a oprava omítek

2017: [nové stropní podhledy, oprava krovu - omítky klenutého stropu a nové okno ve vikýři](#)

2018: zahájení provádění nových elektroinstalací, omítky stropu a stěn v kamenné části, nátěr podlahy ([fotodokumentace zde](#))

2019: výměna části roubení a výstavba komína ([fotodokumentace zde](#), nebo v [článku ČB 10/2019](#))

Po celou dobu provádíme též pravidelnou údržbu objektu a jeho okolí (senoseč, čištění drenážního systému, okapů a střechy, zazimování a jarní úklid po zimě). Celkem se v Herlíkovicích spolek účastnil 8 jarních víkendových brigád a 9 týdenních v létě, pořádaných ve spolupráci s oddělením mládeže ÚCK a správcem či nájemcem HD. Sám zorganizoval 5 týdenních česko – německých workcampů. Další pracovní pobyty během řady víkendů nebo i pracovních dní pořádal spolek ve své režii. Od roku 2015 jsme také najímali firmy a řemeslníky na výškové a odborné práce.

PLÁNOVANÉ OPRAVY: Viz koncepční zpráva z roku 2019 předložená synodní radě.

Vypracoval: Ing. Jan Kirschner, předseda SEM PH, 3/ 2021